

Bilag 2 Forslag til korte studieture

Korte studieture med hovedtema om trafikplanlægning

1. Amsterdam og Utrecht

- Amsterdam er Københavns konkurrent på cykelområdet. Det kunne især være relevant at studere Amsterdams arbejde med cykelparkering. For eksempel Amstel Station, som pt. udbygges, så den kan rumme 5.000 parkerede cykler.
- Amsterdam oplever i ekstrem grad udfordringer med uhensigtsmæssigt parkerede cykler og har et stærkt set up i forhold til cykelhåndtering og regulering af offentlige byrum.
- De hollandske byer har stor erfaring med at prioritere cyklister højt i trafikplanlægningen. For eksempel med cykelgader, hvor trafikken foregår på cyklisternes præmisser, og ITS målrettet cyklister.
- De hollandske byer har gode erfaringer med citylogistikprojekter og varelevering uden for myldretiden.
- I Utrecht åbnede i 2017 første etape af "Stationsplein Bicycle Parking". Når cykelparkeringen er færdigbygget i 2018, er der plads til 12.500 cykler, og den vil være den største cykelparkering i verden.
- I Utrecht er der gode erfaringer med at arbejde med parkeringsnormer og processer, der sikrer, at ikke kun antal pladser, men også adgangen til cykelparkeringen og kvaliteten af pladserne er i orden.
- Utrecht-regionen er førende i forhold til arbejdet med supercykelstier.

Herudover vil det være muligt at besøge byudviklingsprojekter, bl.a. med fokus på høj kvalitet i arkitektur.

2. Stockholm

- Stockholm har gode erfaringer med bompenge for bilister og arbejder med regulering af bilparkering.
- Stockholm har gode erfaringer med introduktion af delebiler.
- Set i forhold til København har Stockholm mere kollektiv transport og gang, samt mindre brug af bil og cykel.
- Stockholm arbejder med tre sammenhængende elementer i en fremkommelighedsstrategi: Infrastrukturplanlægning (kollektivudbygning og biltrafik uden om byen), trafikplanlægning (optimering af eksisterende vejkapacitet, bæredygtige transportformer, styre efterspørgslen) og byplanlægning (mindske transportbehov, byg nær kollektiv transport, prioriter gang og cykel).

Korte studieture med hovedtema om sammenhængende by og byudvikling

3. Wien

- Wien har en ambitiøs boligpolitik med fokus på mangfoldighed, både i forhold til boligtyper, ejerformer og arkitektur. Der vil være mulighed for udflugter til forskellige boligområder. For eksempel Seestadt Aspern er et nyt stort byudviklingsområde i udkanten af Wien. Her skal der efter planen opføres 20.000 nye boliger og ca. 20.000 arbejdspladser.
- Wien har mange ”almene boliger” nye og gamle i høj arkitektonisk kvalitet.
- Wien har en historisk bykerne og en rig kulturpolitik med store investeringer i museer, der tænkes ind som en del af byudviklingen.
- Wien arbejder meget med midlertidighed i byudviklingen, fx Packhaus, en bygning, der midlertidigt bruges af et kreativt og innovativt fællesskab.

Herudover vil det være muligt at se på området for ”Mobility as a Service”. For eksempel app’en WienMobil, hvor brugere kan planlægge og betale rejser dør til dør på tværs af transportformerne.

Endvidere vil det være muligt at inkludere en tur til Ljubljana, hvis bykerne er lukket for biltrafik, og man kan kun komme rundt til fods, på cykel eller med særlige elektriske køretøjer, som kommunen har sat i drift. Det har medført et meget livligt byliv. Byen har 220 km cykelruter (287.000 indbyggere) og et stort bycykelprogram.

4. Manchester og Liverpool

- Sociale boliger, partnerskaber med erhvervslivet, både finansiering og udvikling af projekter i byrummet, fortætning af de gamle bydele, udvikling af havnearealerne.
- Udflugt rundt i Salford Quays i Manchester, som i sin tid var en stor industrihavn, og som i dag er et dynamisk kultur- og beboelsesområde med shopping, sport, drama og kunst.
- Udflugt til bydelen New Islington, et postindustrielt havneområde, hvor der har været en omfattende byfornyelse.
- Gåtur rundt i Liverpool med mulighed for både at se Unesco World Heritage bygninger og Waterfront.
- England oplever generelt store udfordringer med stigende huspriser og mangel på nybyggeri.

5. Oslo

- Oslo er European Green Capital City i 2019 under overskriften Green City Life.
- I forbindelse med Teknik- og Miljøforvaltningens Kommuneplananalyse for en blå og grøn struktur er der søgt inspiration hos Oslo vedrørende deres arbejde med en sammenhængende planlægning for deres blå og grønne områder især forbindelsesstier.
- Oslo har en plan for Parksystem og Turveier i Oslo. Et gennemgående træk i Oslos landskabsplanlægning er turveier som forbindelse til omgivende naturområder. Visionen er, at der skal være adgang til fods til de omkringliggende naturområder. Dette har været centralt for planlægningen i Oslo siden 1950’erne.

- Oslo har et plankort, der viser vigtige veje og gader, hvor eksisterende træer skal beskyttes, og hvor der skal plantes nye træer. Desuden viser kortet eksisterende og fremtidige ”turveier”, områder med behov for parker, principplaceringer af fremtidige parker, fremtidige ”turdrag” og fremtidige elve og åer. Landskabsplanlægningen danner grundlag for deres øvrige planlægning.
- Oslo har erfaringer med terrorsikring af regeringskvarteret, hvor den danske arkitektvirksomhed SLA architects er rådgiver.
- Oslo oplever en rekord stor befolkningstilvækst, og der er mange nyere byudviklingsområder.

Det er endvidere muligt at se på byens planer for at udfase parkering og mindske biltrafik i byens centrum.

6. Helsinki

- Helsinki har i de senere år haft en økonomisk vækst, hvilket har betydet en vækst i byen og udvikling af nye byområder, herunder en ændret anvendelse af tidligere havne og erhvervsområder.
- Helsinki har i forbindelse med deres byplanlægning/kommuneplanlægning igangsat nogle interessante initiativer med en række scenarier for byens udvikling: Kreativ vidensby, Robust velfærdsby, Deleby og Smart Service By.
- The Finish Innovation Fund Sitra er anerkendt som en ledende driver af innovativ tænkning indenfor cirkulær økonomi, og har mange spændende pilot projekter som kan inspirere.
- Helsinki har i mange år haft krav om almene boliger i nyt byggeri, og byen har ikke områder, der er udpeget som særligt udsatte.
- Byen lægger en del af byplanlægningen ud i lokale strukturer og arbejder på den måde med en anden form for involvering af borgerne i udvikling af byen.